

Olsztyn, 8 kwietnia 2019 r.

WOPN.6202.4.2019.MH

Opis przedmiotu zamówienia (dalej „OPZ”)

1. Przedmiot zamówienia – Opracowanie dokumentacji projektu planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Piłackie Wzgórza”.

Przedmiotem zamówienia jest wykonanie w wersji wydrukowanej i elektronicznej projektu planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Piłackie Wzgórza” wraz z załącznikami graficznymi (mapy tematyczne), danymi GIS oraz projektem zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla ww. rezerwatu przyrody.

Ponieważ rezerwat przyrody „Piłackie Wzgórza” położony jest w granicach obszarów Natura 2000 Ostoja Borecka PLH280016 i Puszcza Borecka PLB280006, **należy wykonać zakres planu zadań ochronnych** zgodny z art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody.

2. Projekt planu ochrony należy wykonać w oparciu o następujące akty prawne:

- 1) ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614, z późn. zm.), w szczególności art. 20 ww. ustawy,
- 2) rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzenia projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz.U. Nr 94, poz. 794), zwane dalej „rozporządzeniem”.

Jeżeli na etapie sporządzania dokumentacji do projektu planu ochrony pojawia się zmiany powyższych aktów prawnych to należy uwzględnić te zmiany w sporządzanym dokumencie.

3. Dane o rezerwacie

- 1) **Powierzchnia:** 278,02 ha.
- 2) **Położenie:** gmina Pozezdrze, powiat węgorzewski; Nadleśnictwo Borki.
- 3) **Podstawa prawna:** zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 2 października 2017 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Piłackie Wzgórza” (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2017 r. poz. 3958).
- 4) **Cel ochrony:** zachowanie i ochrona krajobrazu oraz siedlisk i zbiorowisk roślinnych w strefie silnie zróżnicowanej moreny czołowej wykształconej w czasie ostatniego zlodowacenia.
- 5) **Rodzaj rezerwatu:** rodzaj – Leśny (L).
- 6) **Typ i podtyp rezerwatu:** ze względu na dominujący przedmiot ochrony: typ – Fitocenotyczny (PFi), podtyp – zbiorowisk leśnych (zl); ze względu na główny typ ekosystemu: typ – Leśny i borowy (EL), podtyp – borów nizinnych (bni).
- 7) **Położenie względem obszarów Natura 2000:** rezerwat położony jest w granicach obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Ostoja Borecka PLH280016 i obszar specjalnej ochrony ptaków Puszcza Borecka PLB280006.

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

ul. Dworcowa 60, 10-437 Olsztyn, tel.: 89 53-72-100, fax: 89 52-70-423, sekretariat.olsztyn@rdos.gov.pl, olsztyn.rdos.gov.pl

4. Zakres prac na potrzeby sporządzenia projektu planu ochrony:

4.1. Zakres prac na potrzeby sporządzenia projektu planu ochrony, zgodnie z § 8 rozporządzenia, obejmuje w szczególności:

- 1) zebranie materiałów niepublikowanych i opracowań publikowanych przydatnych do sporządzenia projektu planu;
- 2) wyszczególnienie gruntów w granicach obszaru objętego sporządzeniem projektu planu na podstawie danych z katastru nieruchomości lub ewidencji gruntów i budynków, według numerów działek ewidencyjnych, a dla gruntów będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe według numeracji przyjętej w planie urządzenia lasu, z podaniem rodzaju użytków gruntowych oraz ze wskazaniem gruntów Skarbu Państwa oraz gruntów będących w trwałym zarządzie parku narodowego;
- 3) wyszczególnienie wód, z podaniem ich właścicieli i zarządców, kategorii wód, przynależności do dorzecza i regionu wodnego oraz ustaleń planów gospodarowania wodami;
- 4) inwentaryzację zasobów, tworów i składników przyrody, walorów krajobrazowych oraz wartości kulturowych z ich charakterystyką, oceną stanu i prognozą przyszłych zmian, w zakresie niezbędnym do zaplanowania ochrony;
- 5) dokonanie ustaleń niezbędnych do identyfikacji i oceny istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych;
- 6) wykonanie ekspertyz w zakresie niezbędnym do zaplanowania ochrony;
- 7) charakterystykę i ocenę uwarunkowań społecznych i gospodarczych ochrony parku narodowego lub rezerwatu przyrody, w szczególności w zakresie dotychczas prowadzonej na terenie parku narodowego lub rezerwatu przyrody działalności wytwórczej, handlowej i rolniczej i jej wpływu na stan zasobów, tworów i składników przyrody, walorów krajobrazowych oraz wartości kulturowych;
- 8) charakterystykę i ocenę stanu zagospodarowania przestrzennego, ze szczególnym uwzględnieniem uwarunkowań zewnętrznych;
- 9) analizę skuteczności dotychczasowych sposobów ochrony, w tym rozpoznanie dotychczasowych zmian zasobów, tworów i składników przyrody, walorów krajobrazowych i wartości kulturowych oraz przyczyn tych zmian, ze szczególnym uwzględnieniem rezultatów przeprowadzonych działań ochronnych;
- 10) opracowanie koncepcji ochrony zasobów, tworów i składników przyrody oraz wartości kulturowych, a także eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych;
- 11) wskazanie zadań ochronnych, wynikających z koncepcji, o której mowa w pkt 10, z podaniem ich rodzaju, zakresu i lokalizacji;
- 12) ocenę przewidywanych skutków planu, w tym oszacowanie kosztów jego realizacji;
- 13) wykonanie opisów, zestawień i map tematycznych, o których mowa w § 13 rozporządzenia.

4.2. Zakres inwentaryzacji zasobów, tworów i składników przyrody, walorów krajobrazowych oraz wartości kulturowych, w związku z § 9 i 10 rozporządzenia, obejmuje elementy niezbędne do zaplanowania jego ochrony, w tym w szczególności:

- 1) rodzaje użytków gruntowych ujawnione w katastrze nieruchomości lub ewidencji

gruntów i budynków oraz dla gruntów rolnych dane gleboznawczej klasyfikacji gruntów podane w operacie gleboznawczej klasyfikacji gruntów, wchodzącym w skład państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego;

- 2) typy gleb;
  - 3) formy rzeźby terenu, w tym w szczególności twory przyrody nieożywionej: okazałe głazy narzutowe i wychodnie skalne, odsłonięcia geologiczne, osuwiska, źródła, wąwozy, miejsca aktywnych procesów rzeźbotwórczych;
  - 4) typy ekosystemów, siedliska przyrodnicze, zbiorowiska roślinne z oceną zachodzących w nich procesów;
  - 5) ekosystemy leśne w zakresie:
    - a) typów ekosystemów leśnych i zbiorowisk roślinnych wraz z oceną zachodzących w nich procesów,
    - b) drzewostanów, z podaniem typu siedliskowego lasu, potencjalnego i rzeczywistego zbiorowiska roślinnego, składu gatunkowego, zasobności w m³/ha, zdrowotności, bonitacji, stopnia zwarcia i zadrzewienia, struktury wiekowej i przestrzennej, stanu odnowień naturalnych, zgodności składu gatunkowego ze składem zbiorowiska naturalnego, zasobów martwych drzew ważnych dla zachowania różnorodności biologicznej;
  - 6) łądowe ekosystemy nieleśne, z wyszczególnieniem typów zbiorowisk roślinnych wraz z analizą i oceną zachodzących procesów sukcesji;
  - 7) ekosystemy torfowiskowe i bagienne, z wyszczególnieniem typów zbiorowisk roślinnych wraz z analizą i oceną budowy złoża torfowego oraz jego zasilania w wodę;
  - 8) gatunki roślin, zwierząt lub grzybów dziko występujących oraz ich siedliska i stanowiska:
    - a) w szczególności objęte ochroną gatunkową oraz zagrożone wyginięciem lub rzadko występujące,
    - b) występujące poza granicami naturalnego zasięgu, w szczególności zagrażające gatunkom rodzimym;
  - 9) typy krajobrazów, punkty, osie i przedpola widokowe, w tym drogi i szlaki turystyczne;
  - 10) wartości kulturowe.
- 4.3. Zakres ustaleń niezbędnych do identyfikacji i oceny istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych obejmuje w szczególności aspekty, o których mowa w § 11 rozporządzenia.
- 4.4. Zakres ustaleń do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planu zagospodarowania przestrzennego województwa, uwzględniający wytyczne zawarte w § 12 rozporządzenia.
- 4.5. Zakres i sposoby ochrony zasobów, tworów i składników przyrody w rezerwacie określają § 20-25 oraz § 27 i 30 rozporządzenia.

5. Dokumentacja projektu planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Piłackie Wzgórze” powinna zawierać:

- 5.1. **Podstawy formalno-prawne:** podstawy prawne funkcjonowania rezerwatu (obowiązujący akt prawny oraz ewentualna historia zmian), podstawa prawna sporządzenia projektu planu ochrony (ustawa o ochronie przyrody, rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu

ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody).

5.2. Ogólny opis rezerwatu przyrody zawierający m.in.:

- 1) położenie geograficzne;
- 2) położenie administracyjne;
- 3) położenie w regionalizacji przyrodniczej;
- 4) historia i funkcjonowanie rezerwatu;
- 5) cel ochrony rezerwatu przyrody (wg zarządzenia w sprawie rezerwatu) oraz ewentualna propozycja zmiany celu ochrony wraz z uzasadnieniem;
- 6) wskazanie rodzaju, typów i podtypów rezerwatu (wg zarządzenia w sprawie rezerwatu) oraz ewentualna propozycja zmiany rodzaju, typów i podtypów rezerwatu wraz z uzasadnieniem;
- 7) wyszczególnienie gruntów w granicach rezerwatu na podstawie danych z katastru nieruchomości lub ewidencji gruntów i budynków, według numerów działek ewidencyjnych, a dla gruntów będących w zarządzie Lasów Państwowych według numeracji przyjętej w planie urządzenia lasu, z podaniem rodzaju użytków gruntowych;
- 8) tabele własności i klasyfikacji gruntów;
- 9) opis granic (wg zarządzenia w sprawie rezerwatu) oraz opracowanie ewentualnej zmiany przebiegu granic z uwzględnieniem walorów przyrodniczych obszaru; ocena stanu czytelności granic w terenie.

5.3. Geomorfologia z elementami budowy geologicznej w tym analiza dotychczasowych procesów geologicznych, osuwiskowych i wpływ na przedmiot ochrony.

5.4. Typy gleb i ich charakterystyka w powiązaniu ze specyfiką warunków siedliskowych rezerwatu.

5.5. Ogólny opis ekosystemów, w tym:

- 1) typy i charakterystyka ekosystemów wraz z oceną zachodzących w nich procesów;
- 2) określenie i ocena zagrożeń ekosystemów oraz wskazanie sposobów eliminacji lub ograniczenia tych zagrożeń;
- 3) określenie zasad ochrony ekosystemów.

5.6. Inwentaryzacja i zasady ochrony ekosystemów leśnych i drzewostanów:

- 1) typy siedliskowe lasu,
- 2) potencjalne i rzeczywiste zbiorowiska roślinne,
- 3) skład gatunkowy,
- 4) zasobność w m³/ha,
- 5) zdrowotność,
- 6) bonitacja,
- 7) stopień zwarcia i zadrzewienia,
- 8) struktura wiekowa i przestrzenna,
- 9) stan odnowień naturalnych,
- 10) zgodność składu gatunkowego ze składem zbiorowiska naturalnego,
- 11) zasoby martwych drzew ważnych dla zachowania różnorodności biologicznej (w tym docelowa liczba martwych drzew na ha),

12) określenie tendencji rozwojowych drzewostanów.

Uwaga: W przypadku wystąpienia dodatkowych, a niemożliwych do przewidzenia przed zawarciem umowy prac, będących następstwem wystąpienia zdarzenia losowego: wiatrolomy, śniegolomy, pożar, gradacja itd. wykonawca winien będzie oszacować rozmiar szkód i określić wpływ powstałej szkody na ekosystem rezerwatu.

5.7. Inwentaryzacja i zasady ochrony ekosystemów torfowiskowych:

- 1) opis złoża,
- 2) powierzchnia torfowisk,
- 3) położenie,
- 4) sposób zasilania w wodę,
- 5) określenie zbiorowisk roślinnych z nimi związanych.

5.8. Inwentaryzacja i zasady ochrony zbiorowisk roślinnych:

- 1) typy zbiorowisk roślinnych – sporządzenie listy zespołów/zbiorowisk roślinnych na podstawie aktualnych badań fitosocjologicznych (zdjęcia fitosocjologiczne w terenie należy wykonać w optymalnych okresach rozwoju poszczególnych zbiorowisk roślinnych) oraz ich charakterystyka wraz z oceną zachodzących w nich procesów;
- 2) zestawienie zdjęć fitosocjologicznych w tabelach;
- 3) określenie stopnia naturalności fitocenoz, ocena zmian sukcesyjnych i/lub degeneracyjnych zbiorowisk roślinnych oraz określenie tendencji dynamicznych zbiorowisk roślinnych;
- 4) analiza zbiorowisk roślinnych pod kątem stopnia ich zagrożenia w skali regionalnej i ogólnokrajowej (waloryzacja);
- 5) określenie i ocena zagrożeń zbiorowisk roślinnych oraz wskazanie sposobów eliminacji lub ograniczenia tych zagrożeń;
- 6) opis zastosowanych metod badawczych.

5.9. Inwentaryzacja i zasady ochrony flory roślin naczyniowych, mszaków, grzybów oraz porostów:

- 1) wykaz gatunków;
- 2) ocena stopnia naturalności flory;
- 3) udział gatunków cennych (prawnie chronionych, zagrożonych, rzadkich w skali regionu i Polski, umieszczonych w Polskiej Czerwonej Księdze Roślin oraz na czerwonych listach, a także wymagających ochrony, zgodnie z Dyrektywą Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, ze zm.)
- 4) określenie lokalnych zasobów populacji najcenniejszych gatunków z ww. grup organizmów;
- 5) wskazanie na mapie miejsc występowania najcenniejszych gatunków z ww. grup organizmów;
- 6) znaczenie rezerwatu przyrody w krajowym systemie ochrony przyrody ze względu na występowanie cennych gatunków;
- 7) określenie zagrożeń dla ww. grup organizmów i sposoby eliminacji lub ograniczenia tych zagrożeń;
- 8) określenie zasad ochrony cennych gatunków roślin naczyniowych, mszaków, grzybów oraz porostów;
- 9) opis zastosowanych metod badawczych wraz z wykazem autorów badań.

5.10. **Inwentaryzacja i zasady ochrony fauny:**

- 1) wykaz gatunków kręgowców, w tym przegląd i charakterystyka poszczególnych gromad z uwzględnieniem liczebności, statusu, roli w rezerwacie;
- 2) wykaz wybranych gatunków bezkręgowców z grup, w których obecne są gatunki cenne (np. pajęczaki, owady) oraz można spodziewać się znalezienia gatunków chronionych i innych cennych, w tym gatunków związanych z siedliskami leśnymi oraz gatunków z załącznika II Dyrektywy siedliskowej;
- 3) określenie gatunków owadów saproksylicznych oraz owadów mogących doprowadzić do rozpadu drzewostanów (foliofagi i kambiofagi) – wykaz w formie tabelarycznej,
- 4) analiza fauny pod kątem gatunków cennych (chronione, zagrożone, z Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt, ujęte w czerwonych listach), m.in. w oparciu o Dyrektywę ptasia oraz Dyrektywę siedliskową;
- 5) znaczenie rezerwatu przyrody, w krajowym systemie ochrony przyrody dla fauny;
- 6) charakterystyka populacji zwierzyny łownej, występującej w rezerwacie przyrody;
- 7) analiza zagrożeń fauny oraz określenie metod eliminacji lub ograniczenia tych zagrożeń;
- 8) określenie celów działań ochronnych w odniesieniu do fauny;
- 9) określenie zasad ochrony siedlisk cennych gatunków zwierząt;
- 10) opis zastosowanych metod badań bezkręgowców i kręgowców (terminy kontroli, charakterystyka powierzchni badawczych, metody badawcze itp.) wraz z wykazem autorów badań.

5.12. **Inwentaryzacja, analiza i zasady ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty:**

- 1) lista zidentyfikowanych siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk;
- 2) rozmieszczenie przestrzenne (mapa);
- 3) ogólny opis siedlisk oraz określenie tendencji i kierunków zmian;
- 4) dla poszczególnych siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk:
  - identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego ich stanu;
  - określenie celów działań ochronnych;
  - określenie działań ochronnych;
- 5) ocena stanu ochrony przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000 (siedlisk, gatunków roślin i zwierząt) w granicach rezerwatu (powierzchnia, struktura i funkcje, ocena szans zachowania).

5.13. **Wskazanie obszarów i obiektów stanowiących zabytki** w rozumieniu ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece na zabytkami* (Dz. U. z 2018 r. poz. 2067, z późn. zm.) oraz zabytki wpisane do rejestrów zabytków gminnych (w przypadku ich występowania na terenie rezerwatu).

5.14. **Wskazanie obszarów i miejsc udostępnionych** dla celów: edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych, sportowych oraz sposobów ich udostępniania – w formie tabelarycznej (w przypadku niewskazania obszarów i miejsc udostępnionych, należy w tekście dokumentacji należy wpisać, że na terenie

rezerwatu nie wskazuje się obszarów i miejsc udostępnionych dla celów np. sportowych wraz z uzasadnieniem):

L.p.	Cel udostępniania	Obszary lub miejsca udostępnienia	Sposób udostępniania
	Przykład: Edukacyjny	Wg mapy stanowiącej załącznik nr ... do planu ochrony	Ruch pieszy po szlakach wyznaczonych w formie odrębnych zarządzeń Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie

5.15. **Wskazanie miejsc, w których może być prowadzona działalność wytwórcza, handlowa i rolnicza**, z określeniem rodzaju działalności i wydzielen w jakich może być prowadzona (w przypadku niewyznaczenia miejsc, o których mowa powyżej, należy w tekście dokumentacji wpisać, że na terenie rezerwatu nie przewiduje się prowadzenia działalności np. rolniczej).

5.16. **Wskazanie celów ochrony przyrody** oraz przyrodniczych i społecznych uwarunkowań ich realizacji.

Przykład: Przyrodnicze i społeczne uwarunkowania realizacji celu ochrony obejmują:

- a) występowanie naturalnych zbiorowisk roślinnych,
- b) występowanie siedlisk przyrodniczych o znaczeniu Wspólnotowym,
- c) występowanie rzadkich i chronionych gatunków roślin i zwierząt,
- d) położenie rezerwatu wśród użytkowanych rolniczo gruntów,
- e) bliskie sąsiedztwo wsi ..... i związana z tym antropopresja,
- f) położenie rezerwatu w granicach obszaru Natura 2000 .....

5.17. **Wskazanie zagrożeń** – Identyfikacja oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków:

1) Przy określaniu rodzaju zagrożeń należy uwzględnić poniższe typy, istotne ze względu na zachowanie przedmiotu ochrony rezerwatu:

- zagrożenia istniejące i potencjalne;
- zagrożenia zewnętrzne i wewnętrzne, bezpośrednie i pośrednie;
- zagrożenia naturalne (biotyczne, abiotyczne) oraz wynikające z antropopresji;
- inne zagrożenia zidentyfikowane podczas wykonywania projektu planu ochrony;
- źródła (przyczyny) zagrożeń oraz skutki;
- sposoby i metody ograniczania lub eliminacji tych zagrożeń.

2) Dokonać oceny zagrożeń w formie tabelarycznej:

Lp.	Identyfikacja istniejących zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych
Zagrożenia istniejące wewnętrzne		
	Przykład: Występowanie oraz rozprzestrzenianie się gatunków obcych geograficznie, tj.: czeremcha amerykańska <i>Prunus serotina</i> i dąb czerwony <i>Quercus rubra</i> , wpływających negatywnie na stan zachowania siedlisk łąkowych	Przykład: Usuwanie gatunków obcych geograficznie: czeremchy amerykańskiej i dębu czerwonego z terenu rezerwatu
Zagrożenia istniejące zewnętrzne		

Przykład: Penetracja rezerwatu przez turystów	Przykład: Wyznaczenie przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie szlaków turystycznych w drodze odrębnych zarządzeń.
Zagrożenia potencjalne wewnętrzne	
Przykład: Przesychanie torfowisk	Przykład: Zatrzymanie odpływu wody poprzez zasypianie istniejących starych rowów lub urządzeń drenarskich materiałem nieprzepuszczalnym (gliną) lub zbudowanie zastawki (zastawek)
Zagrożenia potencjalne zewnętrzne	
Przykład: Niszczenie roślinności zanurzonej i uaktywnianie osadów dennych podczas prowadzenia połowu ryb metodą ciągnioną	Przykład: Wyłączenie całych jezior lub ich części z odłowów rybackich metodą ciągnioną, dopuszczenie metod połowu ryb nieniszczących roślinności zanurzonej

5.18. Wskazanie obszarów ochrony ścisłej, czynnej i krajobrazowej.

5.19. Wskazanie działań ochronnych na obszarach ochrony ścisłej, czynnej i krajobrazowej:

- 1) Opracowanie koncepcji ochrony zasobów, tworów i składników przyrody, a także eliminacji lub ograniczenia istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych ze szczególnym uwzględnieniem:
  - określenia strategicznych celów ochrony rezerwatu;
  - określenia potrzeb i uwarunkowań zastosowania ochrony ścisłej, czynnej i krajobrazowej;
  - określenia priorytetów realizacji zadań ochronnych i sposobów ich szczegółowego planowania;
  - określenia miejsc i zasad stosowania poszczególnych sposobów ochrony oraz szczegółowych sposobów wykonywania zabiegów ochrony czynnej;
- 2) Planując działania ochronne w rezerwacie przyrody należy w szczególności:
  - podać rodzaj działań ochronnych z określeniem ich celu, zakresu tych działań ze wskazaniem powierzchni oraz masy – w przypadku usuwania drzew – lub powierzchni w ha – w przypadkach wykonywania zabiegów powierzchniowych np. wykaszanie, usuwanie nalotów, podrostów,
  - wskazać lokalizację działań ochronnych (oddział, pododdział, powierzchnia w ha i skrócony opis fitocenozy),
  - określić częstotliwość i termin wykonywania poszczególnych działań ze wskazaniem konkretnych sposobów i metod,
  - określić podmiot odpowiedzialny za realizację działań ochronnych;
- 3) działania przedstawić w formie tabelarycznej:

Lp.	Rodzaj działań ochronnych	Zakres działań ochronnych	Lokalizacja działań ochronnych
	Przykład: Usuwanie czeremchy amerykańskiej <i>Prunus serotina</i> oraz dębu czerwonego <i>Quercus rubra</i>	Eliminacja obcych gatunków metodą corocznego usuwania odrostów	oddziały: .....
	Przykład*: Usuwanie drzew (w tym złomy i wywroty) ewidentnie zasiedlonych przez kornika drukarza (z możliwością zagospodarowania drewna).	Wg potrzeb i prowadzonego monitoringu	Obszar rezerwatu

*W przypadku stwierdzenia występowania na obszarach leśnych wchodzących w skład rezerwatu przyrody owadów mogących doprowadzić do rozpadu drzewostanów np. z udziałem świerka, należy zaplanować metody minimalizujące ich wystąpienie, jak również działania ochronne.

5.20. Wskazanie wytycznych i ustaleń do dokumentów planistycznych, tj. studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Pozezdrze, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planu zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego dotyczących eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych.

- 1) Wytyczne muszą wynikać ze szczegółowej analizy istniejących lub projektowanych studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planu zagospodarowania przestrzennego województwa. Do projektu planu ochrony należy dołączyć wszelkie opisy lub ich fragmenty, znajdujące się w powyższych dokumentach (w tym mapy i karty terenu do mpzp), w których mowa jest o rezerwacie przyrody, bądź obszarze, na którym zmiana dotychczasowego sposobu użytkowania, jej brak lub wprowadzenie wszelkich innych zmian może wpłynąć negatywnie na cel ochrony rezerwatu.
- 2) W dokumentacji projektu planu ochrony należy wyszczególnić obowiązujące studia i plany obejmujące teren rezerwatu przyrody, nawet jeśli nie określa się dla nich ustaleń.

5.21. Określenie potrzeb zmiany granic rezerwatu – analiza terenu rezerwatu pod kątem ewentualnej potrzeby zmiany granic rezerwatu; wskazanie propozycji zmian przebiegu granic i powierzchni (z uwzględnieniem spraw własnościowych). Należy zamieścić:

- 1) analizę obecnego stanu (granice rezerwatu, powierzchnia rezerwatu);
- 2) propozycje zmian przebiegu granic lub powierzchni rezerwatu;
- 3) uzasadnienie – przyczyny zmiany granic lub powierzchni rezerwatu.

5.22. Określenie zakresu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Borecka PLH280016 – zgodnie z art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody zawierający:

- 1) opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000 objętego planem;
- 2) identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;
- 3) cele działań ochronnych;
- 4) określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących:
  - a) ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk,
  - b) monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, o których mowa w pkt 3,
  - c) uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony;
- 5) wskazania do zmian w istniejącym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Pozezdrze, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego gminy Pozezdrze, planie zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych

oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;

- 6) wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru.

Uwaga: Zamawiający dysponuje projektem planu zadań ochronnych dla obszaru Ostoja Borecka PLH280016 wykonanym w latach 2011-2014.

5.23. Określenie zakresu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Borecka PLB280006 – zgodnie z art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody zawierający:

- 1) opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000 objętego planem;
- 2) identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;
- 3) cele działań ochronnych;
- 4) określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących:
  - a) ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk,
  - b) monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, o których mowa w pkt 3,
  - c) uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony;
- 5) wskazania do zmian w istniejącym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Pozezdrze, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego gminy Pozezdrze, planie zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;
- 6) wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru.

Uwaga: Zamawiający dysponuje projektem planu zadań ochronnych dla obszaru Puszcza Borecka PLB280006 wykonanym w latach 2011-2014.

5.24. Oszacowanie kosztów realizacji planu ochrony rezerwatu przyrody (na podstawie faktycznych uśrednionych kosztów uwzględniających działania ochronne, monitoring, ewentualną budowę infrastruktury służącej udostępnieniu rezerwatu itp.).

5.25. Opracowanie projektu zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie w sprawie planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Piłackie Wzgórze” – zgodnie z art. 20 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody.

5.26. Dokumentacja fotograficzna głównych celów ochrony (minimum 30 zdjęć).

Każda fotografia musi posiadać: opis, wskazanie miejsca wykonania (współrzędne geograficzne i nr wydzielania leśnego / działki) kierunek, w którym zostało wykonane zdjęcie, autora.

5.27. Mapy tematyczne, w szczególności:

- 1) mapa z przebiegiem granicy rezerwatu przyrody,
- 2) mapa gospodarczo-przeładowa drzewostanów,
- 3) mapa typów gleb lub mapa glebowo-siedliskowa,
- 4) mapa typów siedliskowych lasu,
- 5) mapa roślinności rzeczywistej,
- 6) mapa siedlisk przyrodniczych,
- 7) mapa stanowisk gatunków roślin naczyniowych, mszaków, grzybów i porostów dziko występujących objętych ochroną gatunkową oraz zagrożonych wyginięciem lub rzadko występujących,
- 8) mapa stanowisk gatunków fauny dziko występujących objętych ochroną gatunkową oraz zagrożonych wyginięciem lub rzadko występujących,
- 9) mapa zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz zaplanowanych sposobów ich eliminacji lub ograniczania,
- 10) mapa obszarów objętych ochroną ścisłą, czynną i krajobrazową,
- 11) mapa projektowanych sposobów ochrony czynnej, w tym projektowanych zabiegów ochronnych,
- 12) mapa obszarów i miejsc udostępnionych dla celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych (w tym szlaków turystycznych), rekreacyjnych, sportowych.

5.28. Spis materiałów źródłowych wykorzystanych przy opracowaniu planu ochrony.

5.29. Podczas zatwierdzania projektu planu ochrony **Wykonawca będzie brał czynny udział w konsultacjach społecznych** i będzie zobowiązany uwzględnić w dokumentacji projektu planu ochrony uwagi i wnioski wniesione przez społeczeństwo na podstawie art. 39 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku, przekazane przez Zamawiającego, a w przypadku ich nieuwzględnienia – ustosunkować się do nich.

6. Produkt końcowy przedmiotu Zamówienia:

6.1. Projekt dokumentacji planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Piłackie Wzgórze” składa się z:

- 1) wydruku dokumentacji projektu planu ochrony (2 egz.), zawierającej poniższe załączniki:
  - projekt zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie w sprawie ustanowienia planu ochrony, który należy przygotować zgodnie z art. 20 ustawy o *ochronie przyrody* (wzór projektu zarządzenia zostanie przekazany Wykonawcy po podpisaniu umowy podczas spotkania organizacyjnego Zamawiającego z Wykonawcą w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie);
  - tabele fitosocjologiczne;
  - wypisy z rejestru gruntów;
  - mapy ewidencyjne;
  - opisy taksacyjne;
  - dokumentację fotograficzną – minimum 30 zdjęć;
  - kopie wniosków, uwag, protokołów, raportów itp. z konsultacji, spotkań roboczych.

- 2) dokumentacji projektu planu ochrony zapisanej na nośniku cyfrowym – płycie CD lub DVD (2 szt.). Wersja elektroniczna musza zawierać pełną wersję dokumentacji (część tekstową i graficzną).

6.2. Dodatkowe wymogi techniczne dokumentacji projektu planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Piłackie Wzgórze”:

- 1) Dokumentację planu należy sporządzić w formacie A4. Tekst dokumentacji – czcionka Times New Roman, wielkość czcionki 12 pkt, odstęp interlinii 1,15. Tabele – czcionka Times New Roman, wielkość czcionki 10 pkt, odstęp interlinii 1,0.
- 2) Pliki tekstowe i tabele należy zapisać w formacie .doc oraz .pdf.
- 3) Cyfrowe warstwy wektorowe należy zapisać w formacie SHP.
- 4) Na etapie przekazania dokumentacji do odbioru Zamawiający wymaga 1 egzemplarza w tymczasowej oprawie (np. w formie zbindowanej) oraz w formie elektronicznej na płycie CD/DVD.
- 5) Ostateczny wydruk dokumentacji planu ochrony, po akceptacji przez Zamawiającego, należy oprawić w sposób uniemożliwiający wydostawanie się kartek. Twarda oprawa, trwale podpisana na grzbiecie i na okładce: Plan ochrony dla rezerwatu przyrody „Piłackie Wzgórze”.
- 6) W dokumentacji projektu planu ochrony powinno znaleźć się minimum 30 fotografii wykonanych w okresie wiosennym i letnim ilustrujących aktualny stan rezerwatu; fotografie należy zapisać w formacie JPG, z rozdzielczością nie mniejszą niż 300 dpi.
- 7) Mapy tematyczne należy sporządzić w wersji papierowej oraz w wersji cyfrowej w formie wektorowej warstwy informacyjnej (przy zastosowaniu systemu informacji przestrzennej GIS),
- 8) Dane przedstawione w formie cyfrowych warstw informacyjnych muszą spełniać następujące wymogi:
  - na wszystkich mapach tematycznych należy **jednolicie** zaznaczyć granice rezerwatu przyrody,
  - mapy sporządzić zgodnie z wytycznymi zawartymi w opracowaniu: Standard wektorowych danych przestrzennych Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska na potrzeby gromadzenia informacji o rozmieszczeniu chronionych gatunków, ich siedlisk oraz siedlisk przyrodniczych wersja 2019.1 (<https://www.gdos.gov.pl/wytyczne-i-poradniki>) - w przypadku zmiany ww. standardu Wykonawca musi uwzględnić te zmiany w wersji ostatecznej);
  - każdy obiekt z cyfrowych warstw informacyjnych (punkt, linia, poligon) musi posiadać tzw. metadane – informacje o danych (źródło, aktualność, itp.);
  - w wersji cyfrowej, poza warstwami przedstawionymi na mapach tematycznych, należy umieścić najbardziej aktualną ortofotomapę, jako podkład rastrowy.
- 9) Mapy stanowiące załączniki do dokumentacji planu ochrony muszą być załączone również w formie cyfrowej, jako pliki graficzne z rozszerzeniem .jpg lub .tif z rozdzielczością nie mniejszą niż 300 dpi.
- 10) Mapy tematyczne należy wydrukować w kolorze, w skali 1:10 000 w formacie A3. Formatem wyjściowym do druku powinien być JPG lub TIF o rozdzielczości nie mniejszej niż 300 dpi lub format o równoważnej jakości.